

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **P. H.**, narozený X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Jakubem Hlínou,
sídlem Havlíčkova 1680/13, PSČ 110 00, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, IČO 00164801
sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha 10 – Vršovice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2022, č. j. MZP/2021/560/1844,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (dále také jen „Agentura“

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

), Regionálního pracoviště Správa Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy (dále jen „SCHKO ŽV“) ze dne 13. 8. 2021, č. j. 00986/ZV/19 (dále také „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Agentura nepovolila žalobci výjimku podle § 43 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“) pro změnu vodního režimu a terénní úpravy značného rozsahu v již realizovaném projektu „*Obnova vodní nádrže v k. ú. Malá Losenice*“. Žalobce již dříve pro realizaci záměru výjimku obdržel, realizoval jej však v rozporu s ní, což bylo důvodem neúspěšného kolaudačního řízení a zahájení tohoto nového řízení o nové žádosti o výjimku, odpovídající provedené realizaci, kterou však SCHKO ŽV nepovolila.

Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, o němž žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.

II. Rozhodnutí žalovaného (napadené rozhodnutí)

3. Žalovaný v odvolání žalobce identifikoval pět odvolacích důvodů.
4. Žalobce namítal, že se Agentura chová šikanózně, nezajímá se o dialog se žalobcem a jejím cílem je jeho likvidace. Tento odvolací důvod považoval žalovaný za nedůvodný. Oproti tomu kritizoval žalobce, že se neřídí schválenou dokumentací, povoleními ani podmínkami a následně čeká od orgánu státní správy, že odsouhlasí to, co si žalobce zrealizoval. Úvaha žalobce o záměru jeho likvidace podle žalovaného postrádá logiku a podsouvá správním orgánům neexistující iracionální motivy.
5. Žalovaný odmítl i odkaz žalobce na dřívější rozhodnutí ze dne 31. 3. 2020, č. j. MZP/2019/560/1380, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí Agentury SCHKO ŽV ze dne 7. 6. 2019, č. j. 00986/ZV/19 o nepovolení výjimky. Uvedl, že žalobce obsah tohoto rozhodnutí vykládá tak, že výjimka k realizaci záměru měla být povolena bez ohledu na jeho podobu. Žalovaný k tomu z odůvodnění tohoto svého dřívějšího rozhodnutí přímo cituje: „*Podle odvolacího orgánu převažuje zájem na obnově vodní nádrže – samozřejmě že ne v každém případě a v jakékoli podobě.*“ Žalovaný tučně zvýraznil část, kterou podle něj žalobce záměrně opomněl a zkreslil tak zásadně smysl závěru žalovaného. Je pouze věcí žalobce, že vybudoval záměr v „nepovolitelné“ podobě a nebyl ochoten jej upravit tak, aby vyhovoval stanoveným podmínkám ochrany přírody.
6. K poukazu na rozpory v názorech prvoinstančního a odvolacího orgánu, žalovaný uvedl, že je zřejmé, že žalobce vybudoval dílo v rozporu s povolením i výjimkou a tato námitka na tom nemůže ničeho změnit.
7. Žalovaný považoval za nepravdivé tvrzení žalobce, že stavbu realizoval podle platného stavebního povolení Městského úřadu Žďár nad Sázavou za dne 25. 5. 2016, č. j. ŽP/1133/16/VM/3. Skutečnost, že jde o nepravdivé tvrzení, vyplývá z protokolu o neúspěšné kolaudaci ze dne 2. 6. 2020. Z pohledu orgánu ochrany přírody bylo konstatováno, že stavba byla provedena v rozporu se schválenou dokumentací, přičemž žalovaný vyjmenoval konkrétní nedostatky a následně shrnul, že bylo vybudováno něco, co nebylo povoleno a co ani nemohlo potřebný souhlas získat.
8. K námitce podjatosti pracovnice Agentury SCHKO ŽV Mgr. P. D. žalovaný uvedl, že tuto námitku Agentura již v prvostupňovém řízení zamítla usnesením ze dne 8. 3. 2022, č. j. SR/26/ZV/2019-42; odvolání žalobce proti tomuto zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 6. 2022, č. j. MZP/2022/560/572. Námitku podjatosti Ing. V. H. zamítl zase ředitel

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

Agentury, proti čemuž se žalobce rovněž odvolal a toto odvolání žalovaný rovněž zamítl rozhodnutím ze dne 12. 1. 2022, č. j. MZP/2022/500/116.

9. Z uvedených důvodů žalovaný rozhodl tak, že odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

III. Žaloba

10. Žalobce v podané žalobě propojil žalobní tvrzení s odkazy na své odvolací námitky ve správním řízení a současně namítal, že o jím požadované výjimce dle § 43 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny bylo žalovaným zcela opačně rozhodováno. Uvedl, že letos (tj. dle data žaloby v r. 2022 pozn. soudu) se pracovníci SCHKO ŽV osobně přesvědčili, že žalobce upravil tvar nádrže i svahování břehů v souladu s námitkami při kolaudaci. Žalovanému vytýkal, že si při vymezení pěti odvolacích důvodů nepovšiml, že smyslem odvolání je vedle zrušení prvostupňového rozhodnutí hlavně dosáhnout prostředí příznivého pro podnikání žalobce. V rekapitulaci původní rozhodovací činnosti žalovaného o výjimce žalobce zdůraznil, že žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 31. 3. 2021 uvedl, že prvostupňový orgán přeceňuje přírodovědeckou hodnotu předmětného území a nedoceňuje hodnotu budoucího plánovaného stavu, přičemž nereflektuje skutečnost, že v současné době je zadržení vody v krajině nezpochybnitelné a je ve veřejném zájmu. Aktuální verze obnovy rybníka a revitalizace přilehlého toku se třemi manipulačními nádržemi s nedostatečným postorem litorálu a epislitorálu nebylo v původním rozhodnutí problémem, jak se s tím vyrovnat. Žalobce tak důvodně očekával, že Agentura vydá nové rozhodnutí, jímž výjimku povolí, odstraní rozpory ohledně uváděných zón ochrany, stanoví žalobci přírodovědecký dozor a mezi dokumenty, z nichž vycházela, uvede i posouzení zpracované RNDr. Zahrádkou. To, že tak Agentura neučinila, považuje za důvod neúspěchu kolaudace dne 2. 6. 2020. Žalobce záměr realizoval a žádal o kolaudaci, aby zabránil prodlevě v projektu. Žalobce zdůraznil, že podle správního řádu je Agentura při novém projednání věci vázána právním názorem odvolacího orgánu a jejím úkolem bylo stanovit podmínky pro udělení výjimky. Žalobce v žalobě citoval podmínky, které byly stanoveny při povolení výjimky v květnu 2016.
11. Tím, že Agentura nevydala v návaznosti na odvolací rozhodnutí ze dne 31. 3. 2020 nové rozhodnutí, nebyly stanoveny podmínky realizace. Protože na žádost žalobce v r. 2022 navštívily pracovnice Agentury vodní dílo a mohly se přesvědčit, že již tvar nádrže i svahování břehů je v souladu s jejich představou, je hodnocení stavu k datu kolaudace podle žalobce nepříhodné. S uvedeným souvisí i námitka žalobce, že prvostupňový orgán oproti tomu, aby rozhodl za stále platného rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020, užil ust. § 66 správního řádu o zastavení původního řízení v situaci, kdy žalobce své původní odvolání nikdy nevzal zpět.
12. Tím, že Agentura nevydala nové rozhodnutí, podle žalobce zavinila současný nepříznivý stav. Napadené rozhodnutí označuje žalobce za téměř bezobsažné, neřeší problém věci, vytváří prodlevu při realizaci záměru a je nesprávné.
13. V dílčích námitkách žalobce také namítal, že o jím podaném odvolání bylo rozhodnuto po více jak roce a navrhl porovnání lhůt, v nichž jsou jeho podání vyřizována.
14. Své dvě námitky podjatosti proti úředním osobám postupujícím v řízení před prvostupňovým orgánem, označil za logický závěr.
15. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby městský soud napadené rozhodnutí (žalobcem chybně označeno jako rozhodnutí ze dne 27. 3. 2021, když správně má být ze dne 30. 8. 2022 Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

dle následného textu petitu s datem odvolání ze dne 24. 9. 2021 a s datem prvostupňového rozhodnutí SCHKO ŽV ze dne 13.8.2021 č.j. 00986/ZV/19 – pozn. soudu) zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný provedl rekapitulaci historie záměru a zkonstatoval, že výsledná podoba díla se vymkla z možnosti povolení. Úvaha, že by ještě mohl existovat prostor pro hledání úprav záměru směrem k možnosti povolení, se podle něj stala nejpozději 2. 6. 2020 bezpředmětnou. Žalobce stále trvá na tom, aby Agentura realizovala pokyny dřívějšího rozhodnutí žalovaného, které se však z důvodů na straně žalobce staly nerealizovatelnými, neboť žalovaný v té době nemohl předvídat, že žalobce vybuduje nekolaudovatelné dílo. To bylo zjištěno až po nabytí právní moci dřívějšího zrušujícího rozhodnutí žalovaného.
17. Žalovaný je názoru, že tvrzení žalobce, že současná podoba záměru je již upravena tak, aby podmínkám ochrany přírody konvenovala, není nijak doloženo, a navíc je pro rozhodnutí v současné žalobě irelevantní. Realizovaný záměr je zcela jiný, než ty předchozí, pro něž byly povolovány výjimky a spadá právě pod to, co měl žalovaný v původním rozhodnutí na mysli, když konstatoval „samozřejmě, že ne v každém případě a v jakékoli podobě.“
18. Žalovaný předesílá chronologii rozhodování o záměru žalobce od r. 2016 až do roku 2021 včetně rozhodnutí Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 61/2021, kterým bylo shledáno zákonným odvolací rozhodnutí žalovaného ze dne 27.3.2021 ve věci zastavení řízení o původní žádosti žalobce o udělení výjimky.
19. Žalobce podle žalovaného zcela abstrahuje od vývoje záměru v čase, sám ignoroval podmínky správních orgánů a dovedl záměr do stavu, kdy je nutno vést řízení o odstranění stavby.
20. Žalovaný se dále vyjádřil k některým skutečnostem, které uvedl žalobce v žalobě:
21. Na straně 2 žaloby žalobce uvedl, že záměr byl, co se týče svahování, upraven. To dle žalovaného spis nepotvrzuje. Má-li žalobce v úmyslu provádět na lokalitě nějaké práce, mělo by to být nepochybně s vědomím a souhlasem dotčených vodohospodářských orgánů a orgánů ochrany přírody.
22. Na straně 3 žaloby žalobce konstatoval, že neví, s jakými podmínkami je zhotovené dílo v rozporu. Žalovaný především poukázal na podmínky pro stavbu nádrží v CHKO ŽV stanovené v Plánu péče o CHKO ŽV s tím, že žalobce s nimi byl nepochybně seznámen.
23. Na straně 4 žaloby žalobce uvedl, že odbor životního prostředí MěÚ Žďár nad Sázavou vyhověl žádosti žalobce o vydání kolaudačního souhlasu. To se dle žalovaného nezakládá na pravdě, vodoprávní úřad pouze překlopil žádost o kolaudační souhlas do kolaudačního řízení, neboť souhlas nemohl být na základě zjištěných skutečností vydán. Žalobce uvedl, že 2. 6. 2020 byla provedena částečná kolaudace, ovšem tak tomu není. Dne 2. 6. 2020 se uskutečnila závěrečná kontrolní prohlídka, jejímž výsledkem bylo, že kolaudační souhlas být vydán nemůže. Proti tvrzení, že pracovníci SCHKO ŽV se mohly samy přesvědčit, že tvar a svahování byly řádně upraveny, žalovaný uvedl, že žalobce byl seznámen s tím, co je nesprávně a byly mu zaslány podmínky. Námitce, že není znám žádný předpis ohledně litorálního pásma, žalovaný oponoval skutečností, že rozsah litorálního pásma je dán zásadami stanovenými v Plánu péče o CHKO ŽV.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

24. Na straně 6 žaloby žalobce opakoval, že prvostupňový orgán v rozporu s ustanovením správního řádu nekonal v souladu s pokyny odvolacího orgánu. Dle žalovaného je tento názor možný pouze při abstrahování od vývoje věci v čase. Kdyby odvolací orgán rozhodoval po 2. 6. 2020, kdy bylo postaveno najisto, že záměr byl zrealizován v „nepovolitelné“ podobě, rozhodnutí Agentury by nezrušil, nýbrž potvrdil.
25. Žalovaný navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl.

V. Jednání před soudem

26. Při jednání před soudem zástupce žalobce obhajoval nesouhlas žalobce s tím, že stavební záměr v nové podobě je nepovolitelný. S poukazem na dikci ust. § 43 odst. 1 ZOPK zdůraznil veřejný zájem na zadržování vody v krajině v současné době sucha a to, že sám žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 31. 3. 2020 uvedl, že zadržení vody v krajině je u předmětného projektu nezpochybnitelně ve veřejném zájmu. Sám žalovaný se v poslední době podílí na celé řadě projektů, koncepcí, studií, jejichž hlavním smyslem a účelem je právě podpora zadržení vody v krajině a boj se suchem. Citoval ze str. 8, 9, 11, 31 a 35 a zejména str. 52 materiálu označeného jako „Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky na období 2023-2027“, který předložil, a zdůraznil nezbytnost budování vodních nádrží a rybníčků. Poukázal na to, že se žalobce v řízení domáhal stanovení podmínek, za kterých by záměr byl povolitelný. K Plánu péče o CHKO ŽV zmínil ust. § 38 odst. 1 ZOPK.s tím, že jde toliko o nezávazné, ale doporučující zásady.
27. Zástupce žalobce zmínil, že je irelevantní argumentace žalovaného, že bylo rozhodováno o skutečném provedení stavby, protože o výjimku bylo žádáno právě z důvodu toho, aby projekt žalobce mohl být ještě nějakým způsobem upravován. To znamená, že pokud v den předmětné kontroly nebyl rybník způsobilý, nebo neodpovídal projektové dokumentaci, tak úmyslem žalobce a smyslem žádosti byla úprava ještě další nějaké stavební změny samotného rybníka tak, aby následně projektové dokumentaci odpovídal.
28. Dále zástupce žalobce reagoval na posouzení litorálního pásma. Uvedl, že žalobce se po celou dobu řízení domáhal podmínek, dle kterých by bylo možné v celém projektu postupovat. Tyto podmínky sděleny nebyly. Rozsah litorálního pásma není nikde v rozhodnutí vyčíslen, ale je to určitě pod 20 %, které jsou uvedeny právě Plánu péče o CHKO ŽV. Litorální pásmo splňuje podmínky nezávazného Plánu péče o CHKO ŽV, dle kterých by to mělo být 15-20 %. V případě předmětné stavby to je 19,3 %. Celý projekt je umístěn v místě, kde se nachází vlhké pcháčové louky. Správní orgány samy uvádějí, že v daném území se nenachází žádní chránění živočichové nebo chráněné rostliny. Území Žďárských vrchů je rozděleno na několik menších podúzemí, přičemž vlhké pcháčové louky jsou rozšířenou luční vegetací. Rybník je historicky na stejném místě a nelze shledat nic co by mohlo narušit krajinný ráz. Nadto se nachází z 90 % ve III., nikoliv v II. zóně chráněného území, tedy v méně chráněné zóně.
29. Zástupce žalovaného nezpochybnil žalobcem předložený materiál vztahující k zájmům zadržení vody v krajině, avšak poukázal na to, že záměr byl vybudován bez ohledu na další zájmy chráněné ZOPK a je příliš technický. Poukázal na to, že žalobci je již od r. 2011 známo, co měl objekt vodního díla obsahovat, a posouzení možnosti povolit výjimku je vztahováno ke skutečnému provedení stavby, nikoliv k tomu, jak by měl záměr vypadat. Předmětem rozhodování byl zásadně odlišně upravený záměr. Obsah napadeného rozhodnutí také odráží irelevanci odvolacích námitek. Žalobce k odbornému odůvodnění

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

jednotlivostí záměru nic nenamítal. Rozhodnutí obsahuje i hodnocení proporcionality zájmů dle § 43 a § 26 odst. ZOPK.

30. Soud při jednání neprovedl dokazování dokumentem „Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky na období 2023-2027 s odůvodněním, že jde o materiál, který nebyl podkladem rozhodovací činnosti žalovaného a soud vychází ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

31. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
32. Žaloba není důvodná.
33. Žaloba je v podstatě založena na nesouhlasu žalobce s vypořádáním odvolacích námitek, z nichž lze vymezit 2 linie odvolacích důvodů, ze kterých také vycházejí žalobní námítky a na nich je proto závislé i posouzení oprávněnosti podané žaloby. Předně v řízení před žalovaným to byly odvolací důvody vytýkající absenci dialogu (dohody), účelovost a šikanózní charakter postupu Agentury vůči žalobci, a dále z hlediska věcného i procesního přesvědčení žalobce, že mu měla být výjimka povolena, resp. řízení o původní žádosti mělo pokračovat a odvolání mělo být vyhověno. Toto své přesvědčení žalobce zakládal na dřívějších rozhodnutích správních orgánů, zejména odvolacího rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020, v jehož intencích nebylo řízení o výjimce (k původní žádosti žalobce ze dne 23. 3. 2019) meritorně ukončeno.
34. Ze spisového materiálu vyplynuly následující, pro posouzení věci podstatné a mezi účastníky řízení nesporné skutečnosti:
35. V r. 2011 byla žalobci SCHKO ŽV povolena výjimka podle § 43 odst. 1 ZOPK k záměru žalobce „Obnova vodní nádrže v k. ú. Malá Losenice“ obsahující obnovu rybníka spojenou s návrhem 5 neprůtočných a 1 průtočné tůně a s revitalizací toku podél levého břehu rybníka.
36. V r. 2016 SCHKO ŽV povolila výjimku i pro změnu záměru spočívající v tom, že obnova rybníka byla spojena s návrhem 3 neprůtočných a 3 průtočných tůní a revitalizací toku vedeného podél pravého břehu rybníka. K této dokumentaci vydal vodoprávní úřad stavební povolení a povolení k nakládání s vodami.
37. Následně v r. 2018 žalobce předložil SCHKO ŽV upravený záměr k posouzení v podobě, kdy obsahoval obnovu rybníka, výstavbu 3 manipulačních nádrží pod ním a obtokového koryta vedeného po pravém břehu rybníka.
38. Agentura SCHKO na místě stavby dne 3. 5. 2019 provedla kontrolu (protokol č.j. 01303/ZV/19-3), při které žalobce upozornila na rozpory s projektovou dokumentací a s podmínkami výjimky vydané SCHKO v r. 2016, zejména upozorňovala na nevytvoření litorálního pásma, prudké svahy břehů a nevhodné umístění výkopové zeminy, s upozorněním na poškození přírodního biotopu vlhkých pcháčových luk ve II. zóně CHKO ŽV a uvedla nedostatky ve vybudování pravobřežního vedení koryta vodního toku, stavy bezpečnostního přelivu a napouštěcího objektu.
- Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

39. Dne 2. 6. 2020 se konala kontrolní prohlídka svolaná Městským úřadem Žďár nad Sázavou, odborem životního prostředí (protokol č.j. ŽP/706/20/VM/2). Výsledkem bylo zjištění, že žalobce nedodržel parametry schválené dokumentace z roku 2016 ani z r. 2018 a že vzniklo odlišné dílo od toho, které bylo povoleno a mělo být vybudováno. Konkrétně účastník jednání - Lesy České republiky nesouhlasil s kolaudací díla s tím, že vodní tok není proveden, rozdělovací objekt neumožňuje zůstatkový průtok. SCHKO ŽV nesouhlasila s kolaudací stavby ve stávajícím stavu s tím, že stavba je provedena v rozporu se schválenou dokumentací a že z hlediska ochrany přírody je problematické svahování břehů, nepřítomnost litorálního pásma, (pobřežní mělčiny), hranatý tvar nádrže, rozdělovací projekt neumožňuje převedení MZP, je nežádoucí stav navážky pod hrází a nedokončený vodní tok pod rybníkem.
40. K uvedenému protokolu žalobce dne 7.6.2020 vyjádřil zásadní nesouhlas s tím, že stavba je v souladu se stavebním povolením (povolení z r. 2012), dílo vykazuje drobné nedostatky, které nebrání kolaudaci a lze je odstranit a poukázal na to, že předmětem kolaudace je část díla ohledně hlavní čelní hráze bez tůní.
41. Z důvodu uvedených skutečností a změny záměru stavba nebyla zkolaudována.
42. K uvedené změně záměru Agentura výjimku nepovolila rozhodnutím č.j. 00986/ZV/19 ze dne 7.6.2019.
43. Uvedeného rozhodnutí prvostupňového orgánu o nepovolení výjimky se týkalo odvolací rozhodnutí žalovaného č.j. MZP/2019/560/1308 ze dne 31. 3. 2020, které nabylo právní moci dne 6. 4. 2020, a tímto rozhodnutím bylo k odvolání žalobce zrušeno rozhodnutí Agentury ze dne 7. 6. 2019 o nepovolení výjimky a věc byla vrácena k novému projednání.
44. Dne 1.7.2020 žalobce podal žádost o nové projednání výjimky podle § 43 odst. 1 ZOPK s tím, že žalovaný v rozhodnutí ze dne 31. 3. 2020 spatřoval v realizaci záměru veřejný zájem ve smyslu zadržení vody v krajině. Také dne 14. 7. 2020 sám žalobce požádal SCHKO ŽV o stanovisko k upravené dokumentaci (dokumentace skutečného provedení) z července roku 2020 pro účely dodatečného povolení stavby.
45. Původní řízení o výjimce, dosud neukončené po vydání odvolacího rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020 bylo z důvodu bezpředmětnosti žádosti (záměr byl změněn), zastaveno usnesením Agentury ze dne 14. 7. 2020 a v odvolací řízení bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného MZP/2020/560/1962 ze dne 27. 3. 2021, které nabylo právní moci 11. 4. 2021.
46. K nové žádosti žalobce o výjimku dle § 43 odst. 1 ZOPK ze dne 1. 7. 2020 Agentura v dalším řízení o nové žádosti rozhodnutím ze dne 13. 8. 2021 (prvostupňové rozhodnutí v této věci) rozhodla tak, že se nepovoluje výjimka z ust. § 26 odst. 3 cit. zákona pro změnu vodního režimu a terénní úpravy značného rozsahu na území II. zóny CHKO Žďárské vrchy dle připojené situace záměru.
47. Důvodem nepovolení výjimky byl zjištěný skutkový stav spočívající v tom, že významná část záměru, sestávající se z tůní a revitalizace toku (hlavní důvod původního nepovolení výjimky), nebyla vůbec provedena, současně i podoba vybudované horní nádrže se významně odchýlila od projektu, a to jak plochou, tak i hloubkou, tvarem, kubaturou, výškou a sklonem svahů hráze, chyběly objekty bezpečnostního přelivu, nátokové šachty i požeráku, téměř chybělo litorální pásmo s mělčinami.
48. Při svém rozhodování o nepovolení výjimky Agentura vycházela z předchozích rozhodnutí, stanovisek, dokumentace z prosince r. 2018 ohledně dolní části s manipulačními nádržemi, také z projektové dokumentace zpracované Ing. Luděkem Halašem z července r. 2020 Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

ohledně horní části s rybníkem. Dále záměr posuzovala dle § 27 odst. 2 ZOPK podle Plánu péče o CHKO Žďárské vrchy schváleného dne 10. 5. 2021 a vycházela i z dokumentů k soustavě NATURA 2000 a z biologického posouzení záměru. Ve své správní úvaze o (ne)možnosti povolení výjimky pro *upravený* záměr Agentura v odůvodnění svého rozhodnutí zhodnotila skutečně provedený záměr z hlediska ust. § 26 odst. 3 ZOPK, přihlédla k zákonem stanovenému způsobu hospodaření pro II. zónu CHKO, do níž záměr zasahuje, k existenci a zachování přírodního biotopu vlhkých pcháčových luk jako základu ekologické stability v území a současně zvažovala i přínos výstavby nádrží k zadržení vody. Při vymezení kapacity a přínosu projektu neshledala podstatný přínos k retenční schopnosti krajiny. Z pohledu dodržení zásad Plánu péče o CHKO ŽV, které citovala, pak neshledala vodní dílo v současné podobě odpovídající těmto zásadám, když uvedla, že horní nádrž tvarově nerespektuje přirozený reliéf terénu, vyvolala nutnost vybudování hrází po obvodu nádrže, všechny nádrže byly vyprojektovány bez mělčin vhodných pro rozvoj vegetace, rozsah litorálu je menší než požadovaných 20% a neodpovídá litorálu, který by přinesl potřebnou druhovou diverzitu vodní plochy. Z důvodu způsobu umístění nádrží chybí prostor pro vegetaci na přechodu vlhkostního gradientu. Konstatovala migrační překážku pro ryby a jiné vodní živočichy. V závěru rozhodnutí konkrétně nastínila, jaké konkrétní úpravy a kroky záměru by byly zapotřebí učinit k naplnění optimálních ekologických funkcí, které by byly v zájmu ochrany přírody, a bylo by tak možné povolit výjimku dle § 43 cit. zákona. Uvedla, jaké konkrétní prvky záměru, byl-li by záměr povolen ve stávajícím změněném stavu, by prakticky způsobily pokles druhové a biotopové pestrosti v lokalitě. Porovnávala, že předložený záměr se v průběhu času od optimální ekologické funkce vzdálil natolik, že negativní důsledky převažují nad jeho pozitivy.

49. Uvedený skutkový a právní stav tak nikterak nesvědčí o důvodnosti žalobních tvrzení (odvozujících se od námitek odvolacích), ať již jde o tvrzení o šikanózním, nekomunikativním jednání orgánu SCHKO, záměru likvidace žalobce a o podjatosti úředních osob nebo o tvrzení o rozporech v odvolacích rozhodnutích žalovaného a nerespektování předchozího názoru odvolacího orgánu v dané věci.
50. Je tomu tak proto, že z rozhodovací činnosti Agentury i žalovaného, jakož i z nesporné skutečnosti, že záměr byl v čase od r. 2018 upravován a měněn, dokonce významně v parametrech projektové dokumentace, vyplývá určitá geneze změn vývoje záměru až do současné podoby, na níž Agentura zcela legitimně musela reagovat. Zvláště, je-li současná podoba záměru významně, zejména technicky odlišná a jako taková vyžadovala nové posouzení výjimky z hlediska zájmů ochrany přírody a krajiny. Žalobce stav změny záměru nespороval, sám dne 1. 7. 2020 podal novou žádost o výjimku k záměru ve stavu tak, jak byl reálně vybudován, a dne 10. 7. 2020 podal žádost o dodatečné povolení stavby, takže pro další postup Agentury bylo zcela podloženým a důvodným, že nelze pokračovat v původním řízení, ale je třeba vést řízení o odlišném předmětu výjimky.
51. Agentura tedy zahájila řízení o žádosti žalobce o výjimku k záměru v podobě, jež byla zjištěna dne 2. 6. 2020 a doložena projektovou dokumentací z července 2020. Povolení výjimky však bránilo skutečnosti a nedostatky popsány v kontrolních zjištěních postupně již od r. 2019 a zevrubně již v prvním prvostupňovém rozhodnutí ze dne 7. 6. 2019, které dle posouzení Agentury z hlediska Plánu péče o CHKO ŽV nenapravila ani dokumentace z července 2020.
52. Uvedené značí, že vývoj záměru v čase a na něj navazující rozhodovací činnost správních orgánů svědčí o tom, že správní orgány objektivně reflektovaly změny záměru a to nejprve Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

jak ve prospěch žalobce, tak posléze od r. 2018 v jeho neprospěch, a to nikoliv z libovůle či neochoty, natož šikanózního přístupu pracovníků SCHKO ŽV, ale v reakci na to, že sám žalobce byl tím, kdo realizoval takovou změnu záměru, že se stěží mohl dovolávat legitimního očekávání, že bude vyhověno jeho žádosti o výjimku, jejíž předmět se vlivem provedené stavební činnosti změnil, a že mu v tomto pracovníci Agentury vyjdou vstříc. Agentura nemohla bez dalšího aprobovat pouze účel nebo cíl záměru (zájem na zavodnění krajiny a vytvoření prostoru pro podnikání žalobce), ale jejím úkolem bylo dle § 43 odst. 1 ZOPK učinit správní uvážení, zda změněný záměr konvenuje požadavkům přírody a krajiny ve stavu, jaký byl k datu rozhodování, nikoliv ve stavu, který by měl být vytvořen na základě dohody orgánů ochrany přírody a krajiny se žalobcem do budoucna nebo za podmínek, které pro záměr teprve vytvoří správní orgán ve svém rozhodnutí.

53. Dovolání se zlepšení vztahu se správními orgány mimo pravidla povolovacích řízení za účelem „dohody“ o udělení výjimky tak není na místě, a proto žalobní námitky nevstřícného až šikanózního rozhodování orgánu SCHKO ŽV nemají žádné opodstatnění, jsou čistě subjektivní a nedůvodné.
54. Druhou linií svých odvolacích a následně i žalobních námitek žalobce směřoval k tomu, že na základě rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020 měla být výjimka k realizaci záměru povolena bez ohledu na podobu záměru, že stavba byla realizována podle platného stavebního povolení Městského úřadu Žďár nad Sázavou ze dne 25. 5. 2016 s tím, že převažuje zájem na obnově vodní nádrže.
55. Jak už bylo výše uvedeno, žalobce se stěží mohl dovolávat závěrů rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020. Významné úpravy a odlišnosti zjištěné při kontrolní prohlídce ze dne 2. 6. 2020 jednak byly důvodem pro nevydání kolaudačního rozhodnutí vodního díla jako celku a jednak vedly k úvahám o nepovolení výjimky i na základě nové žádosti žalobce o výjimku ze dne 1. 7. 2020. To nejen z důvodu odlišných úprav oproti stavu z r. 2011 a 2016, ale rovněž z hlediska terénních úprav břehů, nedostatečnosti či nepřiměřenosti litorálního pásma, jiného tvaru nádrže, parametrů zůstatkového průtoku, ale také nedokončených úprav zjištěných k 2. 6. 2020. Tedy zjištění, k nimž již nebylo možné zcela bez dalšího posouzení vztahovat závěry rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020. Vodní dílo tak podléhalo režimu jen možného dodatečného povolení stavby, avšak vyžadující udělení výjimky, která by respektovala zásady a podmínky stanovené v Plánu péče o CHKO ŽV. Žalovaný sice ve svém předchozím rozsudku ze dne 31. 3. 2020 uvedl převažující zájem na vybudování vodního díla s ohledem na zadržování v krajině, avšak současně doplnil, že „nikoliv v každém případě a v jakékoliv podobě“, čímž veřejný zájem na zadržení vody v krajině neshledal jako absolutní, ale podmíněný podobou vodního díla. Podstatné také je, že žalovaný tento svůj úsudek učinil na podkladě materiálu – „Obnova vodní nádrže a výstavba tůní v k. ú. Malá Losenice (Posouzení vlivu záměru na zákonem chráněné zájmy ochrany přírody)“ z července r. 2016. Žalovaným vyslovený závazný právní názor tak poskytl Agentuře prostor ke správnímu uvážení i z hlediska posouzení podoby záměru. Závěr žalovaného v rozhodnutí ze dne 31. 3. 2020 není jediné aplikovatelný pro současnou podobu vodního díla tak, aby se jím z hlediska posuzování nových okolností případu správní orgán 1. stupně i potažmo žalovaný cítili být v této věci vázáni a aby žalobce od toho odvozoval své legitimní očekávání. Soud jen mimo rámec přezkumu rozhodnutí v této věci dodává, že Městský soud rozsudkem ze dne 12. 1. 2023, č.j. A 61/2021-42 zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2021 ve věci zastavení řízení o původní žádosti žalobce o výjimku ze dne 23. 3. 2019 se závěrem, že vývoj předmětného záměru

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

v čase přinesl změnu skutkového stavu natolik, že původní řízení o žádosti o výjimku (rozumí se řízení po změně záměru z r. 2018) je bezpředmětné. Tento závěr pak posvětil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 1. 2024, č.j. 6As 27/2023, když kasační stížnost žalobce proti uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze zamítl.

56. V řízení bylo na žalobci, aby pro účely své nové žádosti doložil soulad skutečného stavu vodního díla s požadavky a zásadami ochrany přírody a krajiny. Odvolání ani žaloba neobsahují žádná věcná tvrzení a doklady, které by k jednotlivým zjištěným změnám přesvědčovaly o tom, že vybudování, resp. revitalizace vodní nádrže ve svém celku v nových terénních, provozních a technických parametrech i dle projektové dokumentace z července 2020 je v souladu se zásadami Plánu péče o CHKO ŽV garantujícího v určitých metodických tezích a zásadách veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny. Takovou věcnou argumentaci žalobce jako stavebníka soud v podaném odvolání, ale i v žalobní oponentuře proti napadenému rozhodnutí postrádá.
57. Podle § 38 odst. 1 ZOPK Plán péče o národní přírodní rezervaci, přírodní rezervaci, národní přírodní památku nebo přírodní památku a ochranné pásmo těchto zvláště chráněných území nebo o chráněnou krajinnou oblast (dále jen "plán péče") je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů 14a) a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný.
58. Podle § 43 odst. 1 ZOPK výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 16, § 16a odst. 1, § 16a odst. 2, § 17 odst. 2, § 26, § 29, § 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 může orgán ochrany přírody povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.
59. Z citované právní úpravy vyplývá, že rozhodnutí o výjimce z ust. § 26 odst. 3 ZOPK je založeno na správním uvážení ze dvou hledisek. Povolení výjimky přichází v úvahu v případě dvou možných předpokladů. Buď převažuje jiný veřejný zájem nad zájmem ochrany přírody, anebo pokud povolovaná činnost nemá významný vliv na zachování stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území. Agentura a potažmo žalovaný při svém uvážení o výjimce k těmto předpokladům hodnotili jak podobu záměru v jeho celku a přiměřenosti ve vztahu k chráněnému území, tak i jeho vliv na poměry v krajině (kompoziční, vodní, rostlinné i migrační). Přitom vycházely i z Plánu péče o CHKO ŽV, neboť i přesto, že jde o nezávazný, a jen doporučující dokument, zákon jej v ust. § 38 odst. 1 zákona výslovně kvalifikuje jako podklad pro rozhodování orgánů ochrany přírody a krajiny. Pokud z něj tedy správní orgány metodicky v dané věci, a to s přihlédnutím k poměrům v dané oblasti a ke stavu vodního díla a jeho zasazení v krajině s vlivem na přírodní poměry, vycházely, nevybočily z mezí logického usuzování o skutkových a právních okolnostech a nezaložily své správní uvážení na libovůli či nepodložených zjištěních.
60. Agentura ve svém zamítavém prvostupňovém rozhodnutí jasně označila, z jakých podkladů vycházela, popsala historický vývoj záměru a jeho současnou podobu, uvedla jeho zásah do II. zóny CHKO, jeho vliv na přírodní biotop a ekologickou stabilitu území. Vysvětlila

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

dotčené zájmy ochrany přírody v Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy. V odůvodnění vysvětlila rozdíly mezi dříve schválenými verzemi záměru, neucelenost projektu na celou stavbu vodního díla dle horní části záměru (dokumentace z července 2020) a dolní části projektu (dle projektu z prosince 2018 – důvod původního nepovolení výjimky). Zcela konkrétně na jednotlivostech realizovaného záměru zdůvodnila, proč dle poslední předložené projektové dokumentace z července 2020 stavba neodpovídá zásadám Plánu péče o CHKO ŽV. Uvedenou podobu i funkci díla dále poměřovala s vypočteným potenciálním přínosem záměru ohledně zadržování vody v krajině z hlediska míry retenční schopnosti krajiny a tento přínos shledala nepodstatným. V rozhodnutí je rovněž posouzen i druhý alternativní předpoklad správního uvážení, asice negativní vliv zrealizovaného záměru na zachování stavu předmětu ochrany v daném chráněném území.

61. Obsah prvostupňového rozhodnutí je důvodem k tomu, že rozsah vypořádání žalobcových odvolacích námitek proti napadenému rozhodnutí soud považuje za dostačující, a poukazuje na to, že napadené rozhodnutí tvoří s rozhodnutím správního orgánu 1. stupně jeden celek. Žalobce v odvolání i v žalobě zaměřil svůj nesouhlas s rozhodnutím o nepovolení výjimky na komunikaci s pracovníky SCHKO, na své legitimní očekávání povolení záměru s ohledem na rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020 a na dosažení příznivého prostředí pro jeho podnikání a na legitimním zájmu současné doby na zadržení vody v krajině. Neuvedl však věcnou konkrétní oponenturu ke zjištění a závěrům správních orgánů, která by vyvrátila správnost správního uvážení, vycházející z podoby díla a poměrů daného území.
62. Na uvedeném nemohou nic změnit ani dílčí argumenty, které k jednotlivostem nepovolení výjimky zástupce žalobce uplatnil až při ústním jednání (pochybnosti o rozsahu litorálního pásma, Plánu péče o CHKO jako nezávazného podkladu, zóny chráněného území ...), neboť žalobce tyto výhrady neuplatnil v odvolání ani v žalobě a při ústním jednání zůstaly jen v rovině tvrzení. Zástupce žalobce však předložil dokument, obecně pro českou republiku stanovící koncepci ochrany před následky sucha pro rok 2023 – 2027. Přestože zájem na obnově a výstavbě vodních nádrží je prostředkem k takové ochraně veskrze žádoucím, nelze při povolování konkrétního vodního díla odhlédnout od individuálních poměrů v krajině a podoby vodních děl, jak ostatně žalovaný již naznačil ve svém předchozím rozhodnutí ze dne 31. 3. 2020. Nadto uvedený dokument předložený při ústním jednání před soudem stanoví koncepci ochrany před následky sucha až pro období r. 2023 až 2027, správní orgány z něj tedy nemohly při svém rozhodování vycházet. Dokument není ani autorsky označen a není zřejmé, kým a kdy byl vypracován. Přestože je jistě tento dokument významný a reaguje žádoucím způsobem na nepříznivý stav sucha a nedostatek srážkových vod i retenci v krajině, nebylo v daném řízení případné jej zohlednit jako důkaz o převažujícím veřejném zájmu u předmětného záměru. Jak bylo již výše uvedeno, správní orgány vycházely z individuálních poměrů předmětného záměru a soud dle § 75 s.ř.s. ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí. Proto soud uvedeným dokumentem dokazování neprovedl.
63. Pokud žalobce zmínil (namítal) délku řízení, soud přisvědčil žalovanému v tom, že k délce řízení přispěl především žalobce jak postupnými změnami záměru a tím i změnami okolností pro rozhodování o výjimce, což vedlo k zastavení původního řízení, podání nových žádostí o stanoviska, dodatečné povolení stavby i povolení výjimky. Nadto soud poukazuje i na ustálenou judikaturu správních soudů, podle níž překročení lhůt stanovených zákonem k rozhodnutí správních orgánů není samo o sobě důvodem pro zrušení rozhodnutí. K nápravě procesního překročení lhůt slouží zákonné prostředky, jimiž je opatření proti Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

nečinnosti dle § 80 správního řádu a po jeho vyčerpání i možnost podání žaloby na ochranu proti nečinnosti podle § 79 a násl. s.ř.s.

64. K námitkám podjatosti úředních osob, o nichž bylo ve správním řízení rozhodnuto tak, že byly zamítnuty, žalobce v žalobě neuvedl nic konkrétního, pouze to, že jsou jeho logickým závěrem. Proto soud neshledal žádné důvody k tomu, aby toto tvrzení bylo důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. Ostatně zmínky o podjatosti úředních osob souvisí s námitkami žalobce ohledně zaměření pracovníků SCHKO vůči žalobci a tyto námitky byly již vypořádány výše.
65. Žalobce také namítal, že nepovažuje za příhodné hodnocení stavu záměru ke dni 2. 6. 2020. Agentura však v prvostupňovém rozhodnutí uvedla, že kromě kontrolních zjištění ze dne 2. 6. 2020 posuzovala předložené verze projektové dokumentace - pro horní nádrž z července 2020, pro spodní nádrž z prosince 2018. Žádost o nové projednání výjimky, která byla předmětem řízení v této věci, je datována dnem 1. 7. 2020.
66. Na základě všech shora uvedených důvodů Městský soud v Praze neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
67. Výrok o nákladech řízení je dán ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému v souvislosti s řízením u soudu žádné náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 10. dubna 2024

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.